

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 3

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016-2017

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- ▶ Η Αποτελεσματικότητα ορίζεται ως η επίδραση που έχουν συγκεκριμένοι παράγοντες στο επίπεδο της τάξης στην επίδοση του μαθητή και στα μαθησιακά του αποτελέσματα. Οι παράγοντες αυτοί βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο του εκπαιδευτικού και αφορούν τη μεθοδολογία του, τις προσδοκίες του, την οργάνωση και διοίκηση της τάξης, τη χρήση των μέσων και των υλικών.
- ▶ Η Αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού αποτιμάται από την ικανότητά του να μεταβάλλει θετικά την επίδοση των μαθητών του (γνώση, δεξιότητες, μεταγνώση, συναισθήματα).

(Campbell, Kyriakides, Muijs & Robinson, 2004, σ.3)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Έρευνες των τελευταίων δεκαετιών κατέδειξαν:

- Η διδασκαλία στην τάξη έχει σημαντικότερο ρόλο στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών από ότι η εκπαιδευτική πολιτική της σχολικής μονάδας (Brophy & Good, 1986; Hextall & Mahony, 1998; Teddlie & Reynolds, 2000; Muijs & Reynolds, 2000).
- Η ποιότητα της διδασκαλίας είναι ο πιο καθοριστικός παράγοντας στη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών (βλ. ενδεικτικά Kyriakides, Creemers & Antoniou, 2009).

Ομαδική Δραστηριότητα 1

«THINK – PAIR – SHARE»

4μελείς ομάδες

Τι θεωρείτε αποτελεσματικό στη διδασκαλία;

...

Τι βελτιώνει την επίδοση και τα μαθησιακά αποτελέσματα;

Η επιστημονική έρευνα για την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα (Educational Effectiveness Research - EER)

Α. Ψυχολογικά χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού

- Χαρακτηριστικά προσωπικότητας (π.χ. ανεκτικότητα, αμεσότητα, δογματισμός)
- Στάση (π.χ. κίνητρα, ενσυναίσθηση προς τα παιδιά, δέσμευση)
- Πείρα (π.χ. χρόνια υπηρεσίας, χρόνια εμπειρίας στην διδασκαλία συγκεκριμένης τάξης)
- Ικανότητα (π.χ. επαγγελματικές συστάσεις, αξιολόγηση διδασκαλίας από μαθητές)

Η επιστημονική έρευνα για την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα (Educational Effectiveness Research - EER)

Β. Συμπεριφορά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού μέσω συστηματικής παρατήρησης

- Ποσότητα και «βηματισμός» Δραστηριοτήτων
- Διαχείριση τάξης για αποδοτικό μαθησιακό κλίμα και μεγιστοποίηση της εμπλοκής των μαθητών – time on task / engagement
- Διαδικασία διδασκαλίας – χρόνος ομιλίας εκπαιδευτικού
- Δομή του μαθήματος – Παρουσίαση με Σαφήνεια (Προσανατολισμός στους στόχους, προσοχή στις κύριες ιδέες, κ.λπ.)
- Υποβολή ερωτήσεων για εμπλοκή μαθητών σε συζήτηση (ερωτήματα διαδικασίας, παρουσίαση σκέψης των μαθητών, χρόνος για απάντηση)
- Παροχή ανατροφοδότησης στους μαθητές
- Εμπέδωση και εξάσκηση
- Κλίμα της τάξης (υποστηρικτικό, θετικές προσδοκίες)

Η επιστημονική έρευνα για την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα (Educational Effectiveness Research - EER)

Γ. Εκτός τάξης παράγοντες

- Γνώση αντικειμένου (αμφισβητήσεις)
- Παιδαγωγική κατάρτιση – Επιμόρφωση και Εμπειρία (διδασκτικές μέθοδοι, συμπεριφορά μαθητών, κ.λπ.)
- Πεποιθήσεις του εκπαιδευτικού και η στάση προς τη διδασκαλία (συσχέτιση με πρακτικές)
- Πεποιθήσεις διδακτικής επάρκειας του εκπαιδευτικού
(Bandura, 1997; Schunk, 1991)

Έντυπα Παρατήρησης

http://www.moec.gov.cy/dde/anaptyxi_veltiosi_scholeiou/poiotita_didaskalias_mathisis.html

1. Έντυπο παρατήρησης – αξιολόγηση της ποιότητας της διδασκαλίας – Grift, 2007
2. Έντυπο Παρακολούθησης – Αξιολόγησης (Πέτρος Πασιαρδής, 2001)
3. Έντυπο Αξιολόγησης Εκπαιδευτικού – Ben Harris
4. Φακοί Παρατήρησης/Αυτοαξιολόγησης Διδασκαλίας – Borich, 2010 (μετάφρ. Μ. Στυλιανίδης)
5. Αξιολόγηση της επαγγελματικής πρακτικής του εκπαιδευτικού – Danielson (μετάφρ. Μ. Στυλιανίδης)

Ομαδική Δραστηριότητα 2

Ποια στοιχεία είχατε εντοπίσει ως σχετικά με την αποτελεσματική διδασκαλία;

...

Εντοπίστε άλλα 4 τουλάχιστον στοιχεία ποιοτικής διδασκαλίας. Εξηγήστε με παράδειγμα.

Ρόλοι για την Ομαδική Δραστηριότητα 2

- 1) Ιχνηλάτης: Κρατάει την ομάδα εστιασμένη στο επιδιωκόμενο. Για παράδειγμα, διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα συνοψίζονται, για να βοηθήσει να προχωρήσει η εργασία.
- 2) Εμπυχωτής: Εξασφαλίζει ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή για όλα τα μέλη της ομάδας, διασφαλίζει ότι όλοι συμβάλλουν εξίσου. Για παράδειγμα, ενθαρρύνει σιωπηλά μέλη να εκφραστούν και ομιλητικά μέλη να «ξεκουραστούν», αν χρειαστεί.
- 3) Χρονοδιακόπτης: Βοηθάει την ομάδα είναι στην ώρα της με την εξεύρεση λύσεων, και να βρίσκει αποτελεσματικούς τρόπους για να ολοκληρώσει στην εργασία στον διαθέσιμο χρόνο. Για παράδειγμα, βοηθά τα μέλη να βρουν ταχύτερους τρόπους για να κάνουν τη δραστηριότητά τους.
- 4) Συντονιστής συγγραφής: Διασφαλίζει ότι η φωνή του κάθε μέλους της ομάδας θα ληφθεί υπόψη και θα σημειωθεί. Βεβαιώνεται ότι κάθε μέλος έχει γράψει κάτι για την τελική εργασία/παρουσίαση.

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ,
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ,
ΠΟΙΟΤΗΤΑ, ΕΣΤΙΑ,
ΣΤΑΔΙΟ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- Η αξιολόγηση της πολιτικής
- Το εκπαιδευτικό περιβάλλον

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

- Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής πολιτικής της σχολικής μονάδας

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Προσανατολισμός (Orientation)
- Δόμηση (Structuring)
- Χρήση δραστηριοτήτων εμπέδωσης (Application)
- Υποβολή ερωτήσεων (Questioning)
- Χρήση μοντέλων Διδασκαλίας (Modelling)
- Αξιοποίηση του χρόνου (Management of Time)
- Η τάξη ως μαθησιακό περιβάλλον (Classroom as a learning environment)
- Αξιολόγηση (Assessment).

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Γνωστικά
- Συναισθηματικά
- Μεταγνώστικά

Ικανότητα
Εμμονή
Χρόνος εμπλοκής
Ευκαιρίες μάθησης

Κοινωνικοοικονομικό
επίπεδο
Φύλο
Εθνικότητα
Χαρακτηριστικά
προσωπικότητας

Προσδοκίες
Τρόπος σκέψης
Κίνητρα

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

(Creemers & Kyriakides, 2008)

Διάγραμμα 1: Δυναμικό Μοντέλο Αποτελεσματικότητας στην Εκπαίδευση

Το επίπεδο της τάξης

Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

- Προσανατολισμός (orientation)
- Δόμηση (structuring)
- Χρήση Δραστηριοτήτων Εμπέδωσης (structuring)
- Υποβολή Ερωτήσεων (questioning)
- Χρήση Μοντέλων Διδασκαλίας (modeling)
- Αξιοποίηση του Χρόνου (management of time)
- Η τάξη ως Μαθησιακό Περιβάλλον (classroom as a learning environment)
- Αξιολόγηση (assessment)

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Πληροφόρηση των παιδιών για τους στόχους μιας δραστηριότητας, ενός μαθήματος ή σειράς μαθημάτων.

- Φροντίζουμε ώστε ο σκοπός του ή η χρησιμότητα του μαθήματος να είναι σαφείς για τα παιδιά.
- Φροντίζουμε να είναι ξεκάθαρος ο τρόπος με τον οποίο οι δραστηριότητες εξυπηρετούν τους στόχους του μαθήματος σε διάφορες φάσεις.
- Επαναφέρουμε σε διάφορες φάσεις του μαθήματος τον στόχο του μαθήματος ή των δραστηριοτήτων.
- Δίνουμε ευκαιρίες για να επεξηγηθεί η σχέση του νέου μαθήματος με προηγούμενα μαθήματα.
- Ζητούμε από τα παιδιά να αναφέρουν τον λόγο για τον οποίο γίνονται οι δραστηριότητες σε διάφορες φάσεις.
- Προβληματίζουμε τους μαθητές γύρω από τις διαδικασίες που ακολουθούν στο μάθημα ή γύρω από τη χρησιμότητα του περιεχομένου.
- Επαναδιατυπώνουμε ή ζητάμε από τα παιδιά να επαναδιατυπώσουν το ερώτημα που ενδέχεται να έχει τεθεί υπό διερεύνηση.

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΔΟΜΗΣΗ

Καλή οργάνωση του μαθήματος

- Το μάθημα να είναι καλά δομημένο (εισαγωγή, ανάπτυξη, κατάληξη) και να γίνεται ομαλή και σκόπιμη μετάβαση από τη μια φάση (ή από τη μια δραστηριότητα) στην άλλη.
- Κάθε δραστηριότητα συνδέεται με την προηγούμενη.
- Επεξηγείται η διασύνδεση μεταξύ των διαβαθμισμένων δραστηριοτήτων.
- Σύνδεση της νέας γνώσης με τις προαπαιτούμενες γνώσεις.
- Δραστηριότητες απλές στην αρχή και στη συνέχεια πιο σύνθετες.
- Ποικιλία δραστηριοτήτων, με βάση τις ανάγκες των μαθητών
- Ομαλή μετάβαση από το ένα μέρος της διδασκαλίας στο άλλο
- Αξιοποιούμε τις απαντήσεις των παιδιών για να «κτίσουμε» το μάθημα.
- Δραστηριότητες για εστίαση των παιδιών στα κύρια σημεία της διδασκαλίας.
- Δραστηριότητες ανακεφαλαίωσης

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ποιοτικές ερωτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας και στο τέλος της διδασκαλίας, για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων της

- Υποβάλλουμε σαφείς ερωτήσεις.
- Επιλέγουμε τον βαθμό δυσκολίας των ερωτήσεων ανάλογα με το επίπεδο των παιδιών και τη φάση του μαθήματος.
- Επιλέγουμε ερωτήσεις που έχουν διαβάθμιση στη δυσκολία τους.
- Δίνουμε έμφαση σε ερωτήσεις που αφορούν στη διαδικασία εύρεσης της λύσης, παρά στην ίδια την απάντηση.
- Στοχεύουμε στον εντοπισμό παρανοήσεων και βοηθάμε τα παιδιά να τις αντιμετωπίσουν.
- Επαναδιατυπώνουμε, όταν χρειάζεται.
- Αφήνουμε ικανοποιητικό χρόνο στους μαθητές να απαντήσουν.
- Εντάσσουμε τις απαντήσεις των παιδιών στη ροή της διδασκαλίας.
- Αξιοποιούμε τόσο τις ορθές όσο και τις λανθασμένες απαντήσεις
- Συμπεριλαμβάνουμε στο μάθημα τις λανθασμένες απαντήσεις, χωρίς προσωπική κριτική έναντι του μαθητή, παρέχοντας υποβοηθητικές ερωτήσεις.
- Επανεξετάζουμε μερικώς ορθές απαντήσεις, θέτοντας το θέμα σε συζήτηση.

(Creemers & Kyriakides, 2006, Muijs & Reynolds, 2005)

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διδασκαλία στρατηγικών μάθησης – Ανάπτυξη των δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου σκέψης (higher order thinking skills)

- Παρουσιάζουμε με σαφήνεια στρατηγικές και μεθόδους, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σε άλλα μαθήματα.
- Δίνουμε έμφαση σε δραστηριότητες που βοηθούν τα παιδιά να αναπτύξουν τις δικές τους στρατηγικές για την επίλυση διαφόρων ειδών προβλημάτων (Blumenfeld, 1992. Anderman et al, 2000; Stipek et al., 1998).
- Οργανώνουμε δραστηριότητες για εύρεση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών, προς εύρεση λύσης σε διάφορα θέματα.
- Δίνουμε ευκαιρία στα παιδιά να παρουσιάσουν τη στρατηγική τους και τον δικό τους τρόπο λύσης.
- Αξιοποιούμε τις σκέψεις των παιδιών για να οδηγηθούν σε μια στρατηγική ή έναν τρόπο επίλυσης.
- Παρουσιάζουμε στρατηγικές που να εξυπηρετούν ιδιαίτερες ανάγκες συγκεκριμένων παιδιών, όταν οι μαθητές αντιμετωπίζουν δυσκολίες, παρέχοντας και βοηθητικούς τρόπους εύρεσης λύσης.

Ποιότητα Διδασκαλίας:

ΧΡΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ

Δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης και εξάσκησης

- Οργανώνουμε δραστηριότητες εφαρμογής της νέας γνώσης, με αξιοποίηση των νέων εννοιών και δεξιοτήτων, για συγκεκριμένο μέρος της διδασκαλίας, για όλο το μάθημα ή για σειρά μαθημάτων
- Οι δραστηριότητες εφαρμογής αφορούν τόσο συγκεκριμένο στόχο όσο και πολλούς στόχους της διδασκαλίας.
- Οργανώνουμε ποικιλία δραστηριοτήτων εμπέδωσης, που μπορεί να αφορούν από απλή ανάκληση πληροφοριών (νέας γνώσης της διδασκαλίας) μέχρι και πιο σύνθετες δραστηριότητες με βάση πολλούς στόχους (πιο απαιτητικές).
- Δίνουμε ευκαιρίες για εφαρμογή της νέας γνώσης σε όλα παιδιά ανάλογα με τις ανάγκες τους, προσφέροντας καθοδήγηση, ελέγχοντας και αξιολογώντας (διαφοροποίηση), για να ενισχυθεί η μάθηση όλων.
- Προσφέρουμε στήριξη και ανατροφοδότηση προς τους μαθητές κατά την ενασχόλησή τους με εμπνεδωτικές εργασίες.

Ομαδική Δραστηριότητα 3 «THINK – PAIR – SHARE» 4μελείς ομάδες

Διδακτικά Σενάρια 1 – 4

Πώς οι δραστηριότητες σχετίζονται με
την ποιότητα της διδασκαλίας;
Εξηγήστε.

Σενάρια 1 – 2

Πώς οι δραστηριότητες σχετίζονται με την ποιότητα της διδασκαλίας; Εξηγήστε.

Σενάριο 1

- Μετά από την αφήγηση παραμυθιού η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί χρονική γραμμή και τοποθετεί πάνω κάποιες από τις εικόνες του παραμυθιού . Στη συνέχεια καλεί τα παιδιά να τοποθετήσουν τις εικόνες που τους έχουν δοθεί στην γραμμή αναδιηγούμενοι την ιστορία και συνδέοντας τα γεγονότα με χρονικούς συνδέσμους.

Σενάριο 2

- Η/Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τα παιδιά να καταγράψουν ή να εντοπίσουν προφορικά ποιες επιπρόσθετες πληροφορίες δίνει η γραφική παράσταση / ο πίνακας / το κείμενο που μελέτησαν για το ερώτημα που αναζητούν να απαντήσουν.

Σενάρια 3 – 4

Σενάριο 3

- Η/Ο εκπαιδευτικός έχει χωρίσει τα παιδιά σε τριάδες ανάλογα με τον βαθμό ικανότητάς τους να εκτελούν μέτρηση μήκους. Σε κάθε τριάδα έχει δοθεί πρόβλημα μέτρησης μήκους. Τα παιδιά καλούνται α) να χρησιμοποιήσουν υλικά για να διερευνήσουν τρόπους να εκτελέσουν τη μέτρηση και β) να ετοιμαστούν να παρουσιάσουν τις λύσεις που θα σκεφτούν. Όποιες ομάδες τελειώνουν γρηγορότερα συνεχίζουν με 1-2 επιπρόσθετα παραδείγματα που έχουν δοθεί στην ομάδα τους. Η δραστηριότητα σταματά και αρχίζει η παρουσίαση των ιδεών μόλις η/ο εκπαιδευτικός βεβαιωθεί ότι οι ομάδες έχουν βρει έστω έναν τρόπο να παρουσιάσουν το πρώτο πρόβλημα που τους είχε δοθεί.

Σενάριο 4

- Η/Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στα παιδιά μία φωτογραφία σχετική με το μάθημα. Τα παιδιά καλούνται να απαντήσουν σε μια σειρά ερωτήσεων, με σκοπό να ερμηνεύσουν τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στη φωτογραφία. Οι ερωτήσεις είναι οι ακόλουθες:
  - Τι βλέπετε; Πώς είναι αυτό που βλέπετε; (συγκεκριμένο επίπεδο)
  - Τι κάνουν; Πού νομίζετε ότι είναι; Τι είδους μέρος είναι; (ερμηνευτικό - περιγραφικό επίπεδο)
  - Μοιάζει με αυτά που γνωρίζετε; Με ποια; Σε ποια περιοχή της Γης;/ Πού μπορεί να είναι;(συγκριτικό επίπεδο)
  - Γιατί νομίζετε είναι έτσι; (αξιολογικό επίπεδο)
  - Τι θα γινόταν εάν ... δεν υπήρχε ηλεκτρισμός, κ.λπ. (υποθετικό επίπεδο)
  - Πώς αλλιώς θα μπορούσαν να .... (επίπεδο λύσης προβλήματος)

Ποιότητα Διδασκαλίας:

Η ΤΑΞΗ ΩΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Μαθησιακό κλίμα

- Χρησιμοποιούμε διάφορες τεχνικές, ώστε να δοθεί η ευκαιρία σε όλους να συμμετέχουν και να εκφράσουν την άποψή τους.
- Επιδιώκουμε την αλληλεπίδρασή μας με τα παιδιά, αλλά και των παιδιών μεταξύ τους.
- Διδάσκουμε στα παιδιά πώς να συνεργάζονται.
- Μεσολαβούμε, ώστε οι μαθητές να είναι προσηλωμένοι στις δραστηριότητες που κάνουν.
- Οργανώνουμε τις ομάδες μαθητών με ευέλικτο τρόπο.
- Διαπραγματευόμαστε τους κανόνες της τάξης με τους μαθητές.
- Δίνουμε ευκαιρίες επιτυχίας σε όλους.
- Φροντίζουμε ώστε ο χώρος της τάξης να είναι ο χώρος εργασίας όλων, στον οποίο προωθείται η μάθηση.
- Διαχειριζόμαστε αποτελεσματικά τυχόν προβλήματα πειθαρχίας και συγκρούσεων.

Ποιοτική Διδασκαλία: ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ο χρόνος που αφιερώνεται στη μαθησιακή δραστηριότητα

- Αρχίζουμε και τελειώνουμε το μάθημα στην ώρα του.
- Προγραμματίζουμε τη διάρκεια κάθε δραστηριότητας, αφήνοντας τον απαραίτητο χρόνο.
- Φροντίζουμε να μην υπάρχει κενός χρόνος.
- Η απώλεια ή οι διακοπές διδακτικού χρόνου περιορίζονται στο ελάχιστο.
- Μεγιστοποιούμε τον χρόνο εμπλοκής των παιδιών στη μαθησιακή διαδικασία, ελέγχοντας ότι όλοι έχουν κάτι να κάνουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- Ελέγχουμε τον χρονικό προγραμματισμό της διδασκαλίας μας (ανά μάθημα, ανά ενότητα) με βάση τους δείκτες επιτυχίας, τους δείκτες επάρκειας και το περιεχόμενο του Α.Π..

Ποιότητα Διδασκαλίας: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

Αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των αναγκών των παιδιών, καθώς και αξιολόγηση των πρακτικών των εκπαιδευτικών

- Αξιολογούμε την πρόοδο και την πορεία των μαθητών συστηματικά, αξιολογούμε τον βαθμό εμπλοκής και τον βαθμό στον οποίο οι μαθητές πετυχαίνουν το αναμενόμενο μαθησιακό αποτέλεσμα.
- Συγκεντρώνουμε «αποδείξεις» (πληροφορίες) για την επίδοση και τις ανάγκες των μαθητών και τηρούμε στοιχεία.
- Εφαρμόζουμε πρακτικές για να εντοπίζουμε τον βαθμό στον οποίο οι μαθητές κατέκτησαν τον στόχο / την επιδίωξη ή το πλαίσιο εξέλιξης της επιδίωξης.
- Αξιοποιούμε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, για να δώσουμε ανατροφοδότηση στους μαθητές για την πρόοδό τους ατομικά και ομαδικά και για να βελτιώσουμε τις δικές μας πρακτικές.

Ομαδική Δραστηριότητα 4 «THINK – PAIR – SHARE» 4μελείς ομάδες

Διδακτικά Σενάρια 5 – 8

Πώς οι δραστηριότητες σχετίζονται με
την ποιότητα της διδασκαλίας;
Εξηγήστε.

Σενάρια 5 – 6

Πώς οι δραστηριότητες σχετίζονται με την ποιότητα της διδασκαλίας; Εξηγήστε.

Σενάριο 5

Η/Ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν τα μικρά πινάκια που έχουν και τις καρτελίτσες με τα σύμβολα $\sqrt{}$ και $\times$ και να καταγράφουν την απάντηση στις ερωτήσεις/οδηγίες της. Μετά από κάθε οδηγία, δίνει το σύνθημα και τα παιδιά σηκώνουν ψηλά το πινάκιο με την απάντησή τους και, αφού δει τις απαντήσεις τους, τους παρακαλεί να αφαιρέσουν το σύμβολο και να ετοιμαστούν για την επόμενη οδηγία. Οδηγίες: Γράψτε/Συμπληρώστε ...

- Στην τάξη τρέχουμε.
- Τα παιδιά συγυρίζουν τα παιχνίδια τους
- Μιλάμε όλοι μαζί.
- Πλένω τα χέρια μου πριν το φαγητό
- Κάθομαι πάνω στο τραπέζι.

Σενάριο 6

Η/Ο εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά: «Έχετε στη διάθεσή σας όση ώρα παίζει το τραγούδι (γνωστό τραγούδι), για να ζωγραφίσετε στο χαρτάκι που σας έδωσα τουλάχιστον δύο τρόπους με τους οποίους μπορούμε να ζεσταθούμε το χειμώνα στο σπίτι μας.»

Σενάριο 7

Σενάριο 7

- Η/Ο εκπαιδευτικός και οι πλείστοι μαθητές βρίσκονται ήδη στην τάξη, όταν εισέρχονται αναστατωμένοι δύο μαθητές οι οποίοι έχουν τσακωθεί κατά τη διάρκεια του διαλείμματος. Οι μαθητές φωνάζουν ο ένας στον άλλο, χειρονομούν και σπρώχνονται θυμωμένοι. Ο ένας έχει βάλει τα κλάματα. Και οι δύο ταυτόχρονα αρχίζουν να λένε στην/στον εκπαιδευτικό τη δική του εκδοχή για το τι είχε συμβεί. Τα υπόλοιπα παιδιά παρακολουθούν από τις θέσεις τους. Η/Ο εκπαιδευτικός ζητάει χαμηλόφωνα από τα παιδιά να την ακολουθήσουν προς την έξοδο της αίθουσας. Λέει στα παιδιά ότι την ανησυχεί που έχουν αναστατωθεί και που δεν είναι χαρούμενοι και ότι θέλει να ακούσει με προσοχή τι έχουν να της πουν. Επειδή, όμως, είναι ώρα για μάθημα και δεν μπορεί να αφήσει τα υπόλοιπα παιδιά μόνα, τους ζητά να συζητήσουν όλοι μαζί το θέμα το επόμενο διάλειμμα, στο διπλανό εργαστήριο, που θα είναι άδειο. Ζητάει από το παιδί που έκλαιγε, αν αισθάνεται ότι χρειάζεται, να πάει να πλύνει το πρόσωπό του, για να αισθανθεί καλύτερα. Μπαίνει στην τάξη μαζί με τον ένα μαθητή, περιμένοντας τον δεύτερο.

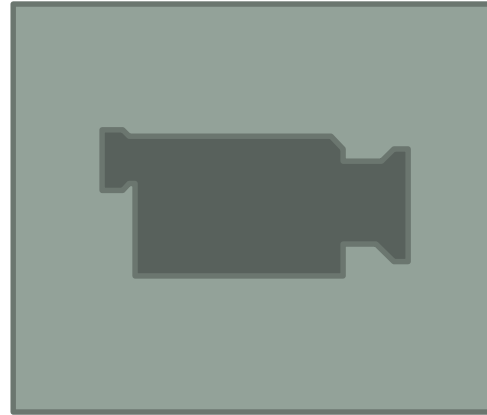

Σενάριο 8

Σενάριο 8

- Μετά από τη διήγηση παραμυθιού η /ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να εντοπίσουν τους ήρωες της ιστορίας. Στην ολομέλεια γίνεται συζήτηση για τα χαρακτηριστικά του κεντρικού ήρωα και συμπληρώνεται από τα παιδιά ένας πίνακας με σύμβολα που τα περιγράφει. Στη συνέχεια ο ίδιος πίνακας δίνεται στα παιδιά και η/ο εκπαιδευτικός τους ζητά να τον συμπληρώσουν για τον δεύτερο ήρωα του παραμυθιού. Στο τέλος παρουσιάζονται οι καταγραφές των παιδιών .
- **Παραμύθι** π.χ. «_____»
- **Πίνακας** Π.χ.
- **Ήρωας:**.....

Εξωτερικά χαρακτηριστικά	Χαρακτήρας	Υλικά που χρησιμοποιεί	Συναισθήματα

Έντυπο παρατήρησης διδασκαλίας με βάση
τους παράγοντες του Δυναμικού Μοντέλου
Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας

**Ποια στοιχεία ποιοτικής διδασκαλίας εντοπίζετε στο
οπτικογραφημένο μάθημα; Εισηγήσεις για βελτίωση της
ποιότητας της διδασκαλίας.**

«Παρατηρώντας» τη δική μας διδασκαλία ...

ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΥΤΟΒΕΛΤΙΩΣΗ:

- Επίγνωση της συμπεριφοράς μας
- Ανακάλυψη εναλλακτικών διδακτικών πρακτικών και λύσεων σε προβλήματα
- Προσδιορισμός των θετικών προσωπικών δυνατοτήτων μας
- Εστίαση του αναστοχασμού μας σε σημαντικούς τομείς της αποτελεσματικής διδασκαλίας

Η έννοια «αναστοχασμός» εντός πλαισίου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Εξωτερική αξιολόγηση

Εσωτερική αξιολόγηση

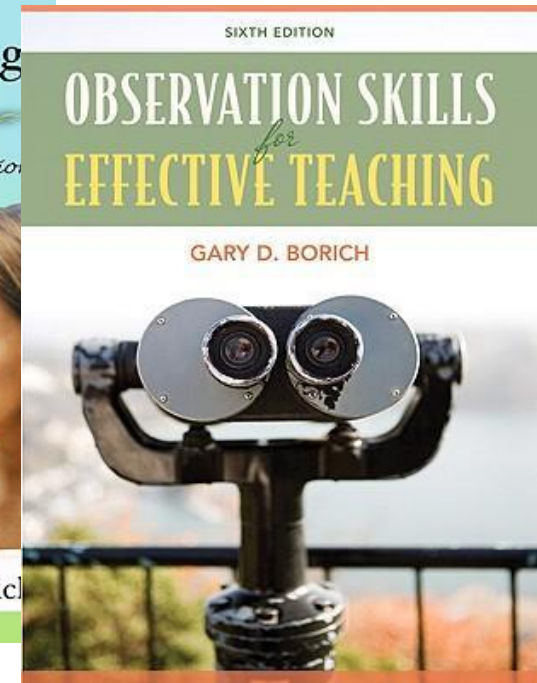
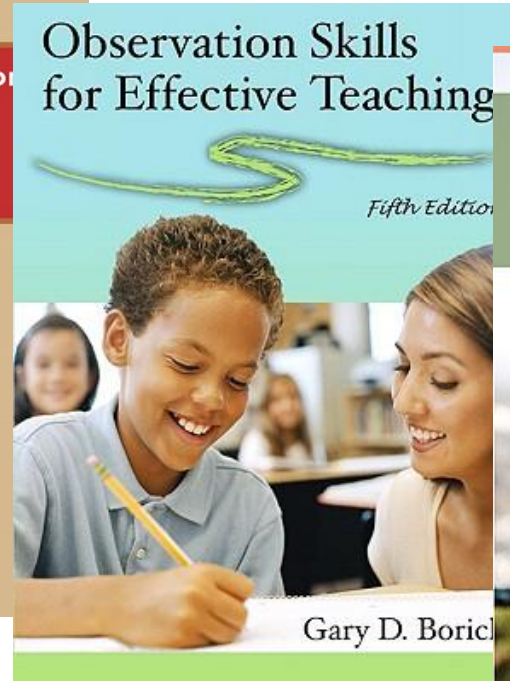
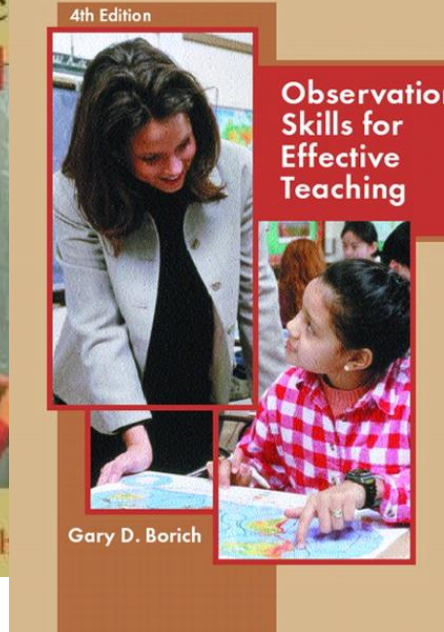
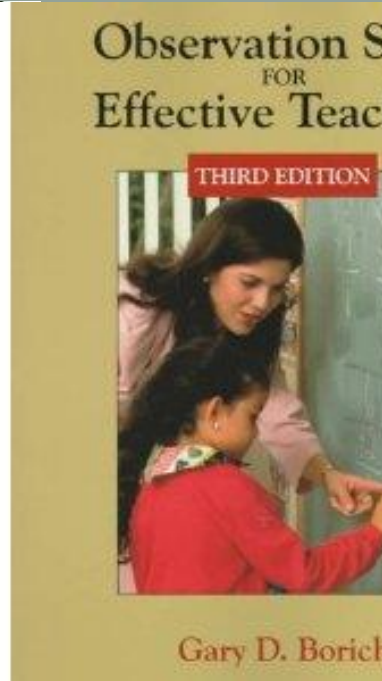
Αυτοαξιολόγηση

Αναστοχασμός

Αναστοχασμός Εκπαιδευτικού

- ... απαιτεί τη **ΣΥΝΔΕΣΗ** μεταξύ του **ΤΙ** **κάνουμε** **εμείς** **ως εκπαιδευτικοί** και τις **συνέπειες της διδασκαλίας** μας στη μάθηση των μαθητών
- ... σκεφτόμαστε **πέρα από αυτό που έγινε** κατά τη διάρκεια του μαθήματος και επικεντρωνόμαστε
  - στην **αιτιολόγηση ενός περιστατικού**
  - σε **τροποποιήσεις** που μπορεί να γίνουν και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της μάθησης των μαθητών
- ... είναι **αναλυτική διαδικασία**, όχι μόνο περιγραφή της μαθησιακής πράξης.

No one becomes effective or achieves the status of a professional without the desire to continually adapt to the ongoing stream of challenges in his particular work environment.

Κανείς δεν γίνεται αποτελεσματικός ή επιτυγχάνει να γίνει επαγγελματίας, χωρίς την επιθυμία να προσαρμόζεται διαρκώς στη συνεχιζόμενη ροή των προκλήσεων στο συγκεκριμένο περιβάλλον εργασίας του.

ΚΑΛΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ!